

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de son günlerde sosyal medya fenomenleri üzerinden gündem olan ama Uluslararası Malî Eylem Görev Gücü tarafından 21 Kasım 2021 tarihinden beri Türkiye’nin gri listede olmasına neden olan kara para aklamanın yaygınlaşmasının nedenlerinin irdelenip, siyasi sorumlularının tespit edilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri gereği Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HEDEP Grup Başkanvekili

Erzurum Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HEDEP Grup Başkanvekili

Antalya Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye 21 Kasım 2021’de, kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele önlemlerinin yetersiz olduğu sonucuna varıldığı için Mali ve Ürdün ile birlikte küresel kara para aklama ve terör finansmanı gözlemcisi Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force-FATF) tarafından “gri listeye” alınmıştır. Türkiye bugüne kadar bu unvanı alan en büyük ekonomi olarak da tarihe geçmiştir. Türkiye aynı zamanda ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından Kara Para Aklama ve Mali Suçlar açısından “Birincil Riske Sahip Ülke” olarak da kategorize edilmiştir.

Türkiye’nin FATF’a üye devletlerden birisi olduğu için mali suçlarla uluslararası standartlarda mücadele etme konusunda taahhütleri vardır. Ancak Türkiye’yi gri listeye alan FATF, yaptığı açıklamada Türkiye’nin kara paraya karşı yaptığı denetimlerin bankalar, altın ve değerli taş tüccarları ve emlakçılar gibi yüksek riskli sektörlerde yeterli olmadığını belirtmiştir. Dahası, El Kaide-İŞİD gibi gruplar ve diğer kara para aklayıcılarının yasadışı olarak edindikleri fonları Türk emlak piyasasına aktardığı, orada “aklanan paranın” ise emlak sektöründen başka sektörlerde de entegre edildiği, Türkiye’nin sınır kontrolündeki aksamaların FATF’de endişe yarattığı ifade edilmiştir. Ayrıca FATF Başkanı Marcus Pleyer: “Türkiye karmaşık kara para aklama vakalarıyla etkin bir şekilde başa çıktığını ve Birleşmiş Milletler’in terör organizasyonu olarak tanımladığı İŞİD ve El Kaide gibi örgütlerin mali finansmanına soruşturma açmakta kararlı olduğunu göstermelidir” açıklamasında bulunmuştur.

Son dönemlerde Türkiye gündemini en çok meşgul eden meselelerden birisi de sosyal medya fenomenleri olarak bilinen bazı kişiler üzerinden kara para aklandığına dair operasyonlar olmuştur. İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’nın başlattığı kara para soruşturması kapsamında tutuklanan şüphelilere, Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) raporuna dayandırılarak, tasfiye halindeki şirketlerin sahte faturaları üzerinden "kara para aklamak", "sahte belge düzenleyerek vergi kaçırmak" ve "çıkar amaçlı suç örgütü kurmak" suçlamaları yöneltilmektedir.

Ancak bu operasyonlar sosyal medya fenomenleri üzerinden magazinleştirilmiştir. Bu mevzu kara parayı aklayanlar üzerinden gündem olsa da, paranın aklanmasını sağlayanlar gündeme getirilmemiştir. Bu kişilerin bazı siyasilerle yakınlıkları bilinmesine rağmen, devasa miktardaki kara para aklama işinin siyaset ve bürokrasideki olası bağlantıları geçiştirilmiştir. Bu mesele tamamen magazin boyutu ile ele alınırken, buz dağının sadece görünen küçük bir kısmı olan ülke genelindeki kara para aklama çarkının tamamı ve nedenleri irdelenmeden yüzeysel ve münferit birkaç popüler figüre indirgenmiştir. Bu anlamda kara para aklayan ve riskli ülke olarak gri liste kategorisinde değerlendirilen Türkiye’de bu tarz yaygın suçların önünün açılmasının nedenlerinin ve siyasi sorumlularının tespit edilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla meclis araştırması açılması elzemdir.